

Roberto Bolaño

TREI

POEME

Traducere din limba spaniolă

de

MARIN MĂLAICU-HONDRARI

Proză de toamnă la Girona

pentru PONÇ PUIGDEVALL

O persoană – ar trebui să spun o necunoscută – care te mângâie, te face să râzi, e dulce cu tine și te duce până la marginea unei prăpăstii. Acolo, personajul zice of sau se face palid. Ca și cum ar fi înăuntrul unui caleidoscop și ar vedea ochiul care se uită la el. Culori ordonate într-o geometrie străină de tot ceea ce ești dispus să accepți că e bun. Așa începe toamna, între râul Oñar și colina Pedreras.

Necunoscuta e întinsă în pat. După mai multe scene fără iubire (corpuri întinse, obiecte sado-masochiste și fețe de șomeri) vine momentul în care zici *toamna* și o descoperi pe necunoscută.

În încăpere, în afară de reflexia care înhite totul, vezi pietre, bucăți de ardezie galbenă, nisip, perne cu fire de păr pe ele, pijamale abandonate. Apoi totul dispare.

Glumește cu tine, te mângâie. O plimbare solitară prin piața cu cinematografe. În mijloc o alegorie în bronz: „Bătălia contra francezilor“. Infanteristul cu arma ridicată, gata să tragă în aer, s-ar spune, e tânăr; chipul lui e gândit pentru a exprima oboseală, părul în dezordine, iar ea te mângâie fără să zică nimic, deși cuvântul caleidoscop apare ca saliva pe buzele ei și atunci cadrele redevin transparente până ajung ceva ce poți numi oftatul personajului palid sau geometrie în jurul ochiului tău despuiat.

După un vis (filmul văzut ieri l-am dus cu mine în vis) îmi spun că toamna nu poate însemna altceva decât banii.

Banii ca un cordon ombilical care te leagă cu fetele și cu peisajul.

Banii pe care n-o să-i am niciodată și care, tocmai de asta, fac din mine un sihastru, personajul care brusc se face palid în deșert.

„Asta ar putea fi infernul pentru mine“. Caleidoscopul se mișcă cu seninătatea și plictiseala zilelor. Pentru ea, n-a fost nici un infern, până la urmă. Pur și simplu a evitat să trăiască aici. Soluțiile simple ne ghidează acțiunile. Educația sentimentală are o singură deviză: *fără suferință*. Ceea ce se desface ar putea fi numit deșert, piatră semănând cu un om, gânditorul tectonic.

Se deschide ecranul traversat de dungi și în jurul dungi-
lor se deschide ochiul tău. În fiecare zi studiul deșertului
începe cu cuvântul „șters”. Un peisaj șters? Un chip în prim
plan? Buze articulând un alt cuvânt?

Geometria toamnei parcursă de necunoscută numai
pentru ca nervii tăi să reacționeze.

Acum, necunoscuta dispare din nou. Iei din nou chipul
singurătății.

Zice că e bine. Tu zici că ești bine și te gândești că
într-adevăr ea e bine și că într-adevăr tu ești bine. Privirea
ei e superbă, ca și cum ar vedea pentru prima dată ceea ce
și-a dorit toată viața. Apoi vine răsufarea putredă, ochii goi
deși ea zice (în timp ce tu rămâi tăcut, ca într-un film mut)
că infernul nu poate fi lumea în care trăiește. Tăiați mizeria
asta de text! strigă. Caleidoscopul ia chipul singurătății.
Poc, face inima ta.